
Előfizelési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 30 f.

HONTI LAPOK

Nyiltér sora 50 fill
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árendemény

Szerkesztőség és kiadóhivatal
I POLYSÁGON.

Felölös szerkesztő:
HALASZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

HÜ TÓT TESTVÉREINK FELVILÁGOSÍTÁSA.

(-th) A most folyó világeseményeket figyelve, szívszorogva látja minden ember, hogy a szent földünk feldarabolását célzó törekvések napról-napra mennyire hatalmasodnak. Aggódva bontjuk fel ujságjainkat, tartva attól, hogy ismét egy újabb ellenség felbukkanásáról fogunk olvasni, aki magyar földre éhes. Védekeznünk kell eme ellenségeinkkel szemben minden eszközzel, ami rendelkezésünkre áll. Támogatnunk kell mindazokat, akik magyar vérrrel bőven áztatott, sokat szenvedett hazánk szent földjének integritásáért sikra szállanak. Szóval, tettel sürítsük azok sorait, akiknek zászlaján ott olvasható a „Noli me tangere.”

Minket hontiakat legközelebről a csehek vakmerő követelése érdekelnék. Ezek ellen kell tömörölnünk, ezek ellen kell fennünk szemben azokkal, akiket a cseh pénz s a régóta táplált magyargyűlölet az ellenség táborába csábított. Ezek a lelketlen kufárok, akik a nép kizsebeléséből is fenyes életmódot biztosítanak maguknak, hamis jelszavakkal tévutra vezetik a népet, a haza szent fogalmát a sárba tiporják csak azért, hogy saját önző céljaikat szolgálhassák.

Nos hát ez az, amit nem szabad tétlenül néznünk! Sokan vagyunk, akik bírjuk a tót nyelvet s akiknek alkalmunk van a tótul beszélő néppel érintkezni. Ilyen alkalmakkal ragadjunk meg minden eszközt, hogy ennek a népnek a fiát saját anyanyelvén felvilágosítsuk, mi történnék vele, ha az ezer év óta fennálló kapcsolat közöttünk megszűnnék? Ne essünk agoniába, ne figyeljük az eseményeket ölbe tett kezekkel, hanem tanuljunk ellenségeinktől: akarjunk élni, agitáljunk, tanítsunk, hogy a tót nép szemé lássa, elméje felfogja, miszerint nekünk van igazunk s hogy őt minden érdeke hozzánk s ezer éves magyar hazájához fűzi.

Hogy azt miképpen tegyük? Vegyünk példát *Margorin István* hontnémeti-irk. plebánostól, aki időt, fáradságot nem kimélve apostoli munkásságot fejt ki e téren és aki, mint vármegyénk kiküldöttje a keleti tót vármegyék Eperjesen megtartott kongresszusán lelkes agitációival járult hozzá a kongresszus hazafias határozatához.

Ha alkalom nyílik rá, fejtsük ki a tót nép fiai előtt, miként azt *Margorin István* plebános teszi egy általa szerkesztett s a tót néphez intézett

kiáltványában, melyet *Jászi Oszkár* miniszternek nyújtott át a közelmúltban terjesztés céljából s a melyben azt fejtegeti, hogy mire tanítja a történelem, etnografia, földrajz stb. a tót népet.

Értessük meg a tót néppel — miként ezt *Margorin István* teszi felhívásában — hogy azon ezer esztendő alatt, melyet a tót nép Magyarországgal egy hazában töltött, megtarthatta és el nem felejtette anyanyelvét, azt szabadon használhatta az egyházban és az iskolában egyaránt; de ha a csehekkel egyesül, akkor husz esztendő alatt elveszíti faji jellegét, nyelvét, mert a cseh nép erőszakos s nem ismer kíméletet azokkal szemben, akik hatalma alá kerülnek. Az újjáéledt magyar hazában minden polgár egyforma jogokat fog bírni, szabadon gyakorolhatja vallását, akadálytalanul használhatja nyelvét minden vonalon.

A tót és a cseh nép teljesen elüt egymástól. A tót szelid, jámbor, vallásos, kötelességtudó, tiszteli a másét, doigos és keze munkája után becsületesen él; a cseh erőszakos, a vallás tanításával nem sokat törődik, dolgozni nem szeret, de parancsolni igen; tehát a legélesebb ellentéte a tótnak. Tűz és víz! Ennek a kettőnek egyesülése nyomán pusztulás jár s az egyesülés esetében szinte biztosra veheti a szelid lelkű tót nép, hogy ő lesz az, amelyik eltűnik a föld színéről.

A gazdasági érdekek szinte parancsolóan láncolják a tót népet a régi hazához. A tótok lakta szép magyar felvidék minden folyója, minden vasútja a nagy magyar alföldre vezet, nem pedig Csehországba. — Mit adhatnak a csehek a tótoknak? Semmit, legfeljebb egy néhány réz trombitát, mert ami a cseh földön terem, az maguknak a cseheknek sem elegendő; hogy tehát megélhessenek, elvisznek a tótoktól minden elvihetőt. Ellenben ha a tótoknak szükségük van valamire, azt mind megkaphatják a régi haza termékeny földjétől.

Ilyen és ehhez hasonló tanítás célhoz vezet; ne legyünk kishitűek, bizzunk lelkes agitációnk sikerében. Vármegyénkben sok tót község van, ahol azt kívánja a nép, hogy az iskolában továbbra is magyarul tanítson a tanító, mert nem fél attól, hogy gyermeke elfelejti tót anyanyelvét.

Tótul beszélő papok, tanítók, akik a néppel nap-nap mellett érintkeztek,

most bizonyítsátok be, hogy a népnek jóakaró vezetői vagytok. Üssétek fel a mostani világháború krónikájának ama lapjait, ahol a csehek esküszegése és hazaárulása fel van jegyezve. Tétessetek tanubizonyosságot a tót nép ama fiaival, akik miattuk szenvedtek keserves hadifogságot s akik közvetlenül látták és tapasztalták azt a barbár viselkedést, amit a csehek a tót nép védteien fiaival szemben is tanusítottak a harctéren és a keserves orosz fogságban egyaránt. Erősen hisszük, ha ilyen irányban lépünk a cselekvés mezejére, a tót népnek az a kis hányada is, amely eddig megtántorodott, kijózanodik s belátja, hogy a nagy világon csak egy őszinte jókaró barátja, testvére van s ez a magyar nép.

A vármegyei nemzetőrség.

Somogyi Béla vármegyénk alispánja
következő rendeletet bocsátotta ki.

A rend fenntartása céljából alakított községi nemzetőrségeknek, az eddigi alakulatban és szervezetben való további fenntartása áthághatatlan akadályba ütközik.

Elsősorban is, a helyhez kötött községi nemzetőrségek mai alakulatukban, a célnak melyet szolgálniok kell, nem felelnek meg.

Másodsorban a községi nemzetőrségek ételmezési költségeinek fedezése, mely költségeket a magyar hadügyminiszter rendelete szerint a községek tartoznak viselni, az egyes községekre oly nagy anyagi terhet ró, hogy félév miszerint az átlag 4000-10000 korona évi költségvetési kiadással rendelkező községek háztartási mérlege felborul és ezek csak 300-1000 százaévig terjedő pótladó emeléssel lesznek csak fedezhetőek.

Ezen nagy anyagi megterheléstől az adózó polgárokat a mai nehéz viszonyok között megkímélni, elsőrendű kötelességemnek tartom.

Mindezeknél fogva a magyar hadügyminiszter, valamint a nemzetőrségi kormánybiztos által kiadott rendeletek alapján a következőket rendelem el:

Hontvármegyében a nemzetőrség, mint megyei nemzetőrség szervezendő meg.

Hontvármegye Nemzetőrségének állományát és szervezetét a következőkben állapítom meg:

a) Az Ipolyságon állomásozó központi nemzetőrség, amelynek létszáma három tiszti és 100 ember.

b) Az ipolysági járás kivételével, az öt járási székhelyen állomásozó járási nemzetőrség, melynek létszáma járásonként 1 tiszti és 30 ember.

Ezen újjászervezés folytán a még meglévő községi nemzetőrségek azonnal feloszlathatók és leszerelendőek.

Amennyiben ezeknek tagjai a központi vagy a járási nemzetőrségbe belépni óhajtanak, *Hontvármegye Nemzetőrsége* irodájában Ipolyságon a vármegyeházán tartoznak jelentkezni.



A nemzetőrség tagjainak illetményeit a fennálló rendeletek értelmében a következőkben állapítom meg:

1. Tisztek és zászlósok a rendszeresített havidíjon felül napi 15 korona pótdíj.
2. Örmesterek napi 4 k. zsold és 10 k. pótdíj.
3. Szakaszvezetők napi 4 k. zsold és 8 k. pótdíj.
4. Tizedesek napi 4 k. zsold és 7 k. pótdíj.
5. Örmesterek és katonák napi 4 k. zsold és 6 k. pótdíj.

Azonkívül a rendes katonai ételmezés vagy annak váltása fejében napi 5 k. ételmezési pénz.

Az Ipolyságon állomásozó Központi Nemzetőrség, mint karhatalmi kirendeltség, szükség esetén az egész vármegye területére felhasználható.

Külszolgálat esetén a nemzetőrök 4 k. külön napidíjban és teljes ellátásban részesülnek.

A magyar hadügyminiszter a Hontvármegyei Nemzetőrség parancsnokává *Kürthy Ernő* huszár századosot nevezte ki, aki a nemzetőrséget szervezni fogja.

Egyben tekintettel arra, hogy az eddig alakított községi nemzetőrök felosztását elrendeltem, a magyar minisztérium 5220.1918 M. E. számú rendelete alapján ezennel elrendelem, hogy mindazon községekben, ahol arra a rendfentartása céljából szükség van a polgárőrség azonnal megalakítandó.

A polgárőrök illetményekben nem részesülnek, de erre szükség nincs is, mert minden jó hazafinak, a mai viszonyok között saját jól felfogott érdekében is elsőrendű kötelessége a rend fenntartásában segíteni.

A Nemzeti Tanács ülése.

A Hontvármegyei Nemzeti Tanács Ipolyságon e hó 1-én *Csermák Ernő* dr. elnöklésével ülést tartott, melyen jelen voltak *Schramm Ferenc* dr. *Schmatz Károly* és *Pál István* alelnökök s az összes tagok kivétel nélkül. A jegyzőkönyvet *Fischer János* vezette.

Elnök beszámolt a Hontvármegyei Nemzeti Tanácsnak azon kiküldetéséről, a melylyel őt a november 16-án tartott Nemzetgyűlésben a Hontvármegyei Nemzeti Tanács képviselőjeként kiküldötte.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszámolás után a tárgysort tárgyalta le a tanács a tagok élénk hozzászólása és nagy érdeklődése mellett.

Különösen nagy érdeklődés nyilvánult meg a közszükségleti cikkek beszerzése és elosztása kérdésénél, a melynél a tagok közül számosan felszólaltak.

Nagy fontosságuk a tanács politikai jelentőségű határozatait, a melyeket mind egyhangulag hozott, elfogadva az elnökség ebbéli határozati javaslatait.

A cseh kérdésben hozott határozata a vármegye közönségének lelkéből fakadt feljajdulás, a melylyel a magyar kormányhoz úgy fordul, mint a gyermek az édes anyához: ne hagyja elveszni, ne hagyja elpusztulni, óvja meg a veszedelemtől.

Ezt mondja a határozat:

A Hontvármegyei Nemzeti Tanács határozatilag kimondja, hogy úgy a Magyar Nemzeti Tanács mint a vidéki Magyar Nemzeti Tanácsok fentartását szükségesnek tartja:

Különösen szükséges ez ma, midőn a kormány nem támaszkodhatik a nemzetnek semmiféle alkotmányos képviselőjére, a midőn tehát az alkotmányos formát a Magyar Nemzeti Tanács létezése biztosíthatja csupán.

De szükséges azért is, mert a nép érzelmeinek ezek kifejezésre juttató szervei. Ezek útján áll módjában egyrészt támogatni, de más részről ellenőrizni a hatóságok működését.

A Hontvármegyei Nemzeti Tanács visszatartatja a cseh állam azon törekvését, hogy Hontvármegyét a Cseh-Szlovák állam bekebelezze.

Hontvármegye lakosságának túlnyomó többsége magyar, még pedig főleg magyar, a melyre nézve csak a legelvakultabb politika kívánhatja a cseh állam imperiumát kiterjeszteni.

A megye felsőréseinek től lakosságával pedig ezer esztendő óta a legnagyobb egyetemesen él a magyarság.

Nem palástolhatja el azonban a Hontvármegyei Nemzeti Tanács azt az aggodalmát, hogy a Magyar Nemzeti Tanács és a kormány irányelveit nem látja tisztán: aggódik, vajjon az ellenséges támadások ellen a megyét szándékoznak-e megvédeni?

E megye egy dicstelen elfoglalás és beolvasztás veszedelmétől retteg, mert semmi biztosítéka nincs a tekintetben, hogy az ellenséges cseh államnak a fegyverszünet feltételével is ellenkező fegyveres foglalásai nem fognak-e ide is kiterjedni?

A foglaló csapatok kiverésére egyetlen hadosztály elégséges volna, de ezt a kormány nem küldi a veszélyeztetett helyekre.

Gazdasági érdekek annak akadályát nem képezhetik, mert hiába védjük Magyarországot gazdasági érdekét, ha nem lesz többé Magyarország.

Tájékozva semmiben sem vagyunk, csupán a lapok ellentétes híreire vagyunk utalva.

Létezésünk vagy pusztulásunk előtt állva a magyar kormányhoz kell folyamodnunk védjen meg bennünket, jelentse ki férfias nyíltsággal, hogy erre képes és kész is.

Meg kell teljesen szüntetni azt a rendszert is, a mely még ma is lenyűgözteti a sajtót, hogy a leplezetlen valót közölhesse.

Ennyi szenyedés után birunk azzal a lelki erővel, hogy ne tartassunk kis korúságban, tudjuk, hogy állunk, mi a valódi igazság.

A Hontvármegyei Nemzeti Tanács ezen határozatot úgy a Magyar Nemzeti Tanácshoz, mint a miniszter elnök urhoz fel terjeszteni rendelte.

Tudomásul vette azután a H. N. T. a különböző bejelentéseket és kifejezést adott azon véleményeinek, hogy a hus és fa ára a megyében túl magas. — Utasította az elnökséget, hogy az alispán által alakított bizottságban ezen álláspontot képviselje s egyúttal közreműködjen az összes közszükségleti cikkek beszerzésében igazságos elosztásban.

A Hontvármegyei Nemzeti Tanács örvéndesen állapította meg, hogy a megyében a rend helyre van állítva, s a közbizottsági állapotok javultak. Hogy azonban a rend állandó legyen s ne bizonyuljon csak látszólagosnak, szükségesnek tartja a csendőrség nagy mérvű szaporítását s e szükséghez képest a rendes katonai erőnek közbizottsági szolgálatra való alkalmazását s ez irányban a kormányhoz felterjesztést intéz.

Különösen rámutat arra, hogy egyes helyeken valóságos rabló bandák alakultak, a melyek ellenében a legszigorubb eljárást javasolja.

A tárgysor kimerítése után az elnök a Hontvármegyei Nemzeti Tanács ülését beakasztotta.

A vármegye közgyűlése

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága e hó 19-én *Somssich Tihamér* gróf főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart. A 113 pontból álló tárgysort az állandó választmány előző napon tartandó ülésében készíti elő.

A hétről.

december 6

Az ipolysági rokkantak és hadiárvánok.

Az ipolysági hősi halottak és eltűntek özvegyei és árvái, valamint a rokkantak és ezek gyermekei javára újabban a következő adományok folytak be.

Groszmann Miksa	200 kor.
Kohn Dezső	200 "
Breiner Sándor	200 "
Ipolysági állami főgimnázium	
III. oszt.	5 " 28
N. N.	20 "
Glázer József	25 "
összesen	650 " 28 f.

A múlt számunkban kimutatott 10287 koronával együtt 10937 kor. 28 f.

Természetbeni adományok:

Link Miksa egy női ruha, egy bluz, 2 pár női cipő.

Sárpy Györgyné egy férfi téli kabát.

Lengyel Elza egy fiu öltöny, 3 drb. téli trikó, egy pár fiu kamasli, egy téli sapka, 2 drb. kis ruha.

A gyűjtést folytatom A gyűjtőiv körözését Link Miksa ur volt szíves magára vállalni.

Hederváry Lajos
a Népiroda igazgatója

Nemzetőrségünk karácsonya.

Az ipolysági nemzetőrség jóléti intézményének intéző bizottsága, melynek Somogyi Béla alispán elnöklésével tagjai *Herczeg József* dr. igazgató, *Gálosi Soma* titkár, *Salkovszky Jenő* dr. főhadnagy, *Hajnár Imre* tizedes, *Cserba József* tizedes, *Vistván János* szakaszvezető és *Bencze Ferenc* tizedes, következő kérelmet intézik Ipolyság közönségéhez

A vármegye polgársága élet és vagyontörvényességének őrzése a nemzetőrség kezébe van letéve, mely a központban 100 tagból álló katonailag szervezett testület. A nemzet katonái pontosan és hűségesen teljesítik kötelességüket, a rendfentartást. Az ő ténykedésük biztosítja a nyugalmat a vármegyeszékhelyén és a vidéken előfordult zavargások alkalmával ők állították helyre a rendet és szerezték vissza az elrablott vagyont.

Derék nemzetőrünk legnagyobb része családember kinek jelenlegi szolgálata mögött áll a 4-5 évi szenvedés a fronton. Családjuk sokszor nélkülözésnek van kitéve a mai súlyos viszonyok között. A szeretet ünnepére enyhíteni óhajjuk a nélkülözést, miért is ezen kérelemmel fordulunk jölelkű közönségünkhöz, hogy nemzetőrségünk karácsonya akciónkat támogassa, és ezen célra szánt pénzbelt adományait az Ipolysági Takarékpénztárnál e célra nyitott folyószámlára beküldje.

Az adományokat a *Honti Lapokban* fogjuk nyugtázni.

Eddig következő adományok folytak be:

Somogyi Béla	300 K
Ivots Andor	50 "
Schmidl Zsigmond	1000 "
Juhász Zoltán	150 "
Rosenberg Miksa	200 "
Wolner Márk	500 "
Schmidl Manó	1000 "
Heffter Richard	200 "
Berczeller Jenő	300 "

— A közigazgatás köréből, *Somssich Tihamér* gróf főispán *Rózsa Zsigmond* dr. tb főorvos ipolysági körorvost, orvosi karunk egyik kiváló tagját ipolysági járás orvossá nevezte ki.

— *Somssich Tihamér* gróf főispán *Vadas Rezső* közigazgatási gyakornokot tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

— A közigazgatási bizottság ülése. Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 6-án *Somssich Tihamér* gróf főispán elnöklésével rendes havi ülését tartotta meg.

— **Uj országos iskolai ünnepek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy október 31-én a forradalom, illetve az önálló Magyarország születésének napját valamint november 16-ikát, a magyar köztársaság kikiáltásának napját, az összes iskolák megfelelő ünnepség keretében szünettel is megünnepeljék.

— **A főgimnázium ünnepe.** Az ipoly-sági áll. főgimnázium tanári testülete s ifjúsága e hó 8-án délelőtt 11 órakor a főgimnázium tornacsarnokában a háboruban elesettek s a mai idők emlékére nyilvános ünnepséget rendez, melyre ezton hívja meg az érdeklődő közönséget. Belépődíj nincs, de a hadi sírhelyeket gondozó országos egyesület s az országos tanári ház javára minél nagyobb adományokat kér s hirtapilag nyugtázz az igazgatóság. Az ünnep műsora.

1. Szózat. Éneklé az ifjúság.
2. Szatimáry István: Jankó átka. Szavalja: Várdi István IV. o. t.
3. Schubert: Impromptu, op. 90. Zongorán előadja Halász Tibor VI. o. t.
4. Tóth Kálmán: Kik voltak a honvédek? Melodráma. Szavalja: Jagasich Pál V. o. t. zongorán kíséri Kinszki László VII. o. t.
5. Ünnepi beszéd. Mondja Gál Gedeon főgimnáziumi tanár
6. Szép Ernő: Imádság. Szavalja Gálosi Dalma VII. o. t.
7. Himnusz. Éneklé az ifjúság.

— **Halálozások.** Fayl Zoltánné Buócz Jolán 51 éves korában Balassagyarmaton meghalt. Temetése november 30-án volt nagy részvét mellett Benne Fayl Gyula ipolynyéki tb. főszolgabíró édesanyját gyászolja.

— **Bernáth Pál** ledényi evangélikus lelkész 39 éves korában meghalt. Özvegye Fabinyi Berta és öt kiskorú gyermeke gyászolja.

— **Gáspár Pál** ipolyssgi nemzetőr a harcúterén szerzett betegség következtében meghalt. Temetése vasárnap délután volt nagy részvét mellett, melyen nemzetőr bajtársainak egy szakasza is részt vett és koszorút helyezett koporsójára. A hősök temetőjében helyezték örök nyugalomra.

— **A H. G. E. ülése.** A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya e hó 3-án ülést tartott. Az elnök Ivánka István az új helyzetről érdekes beszédet mondott. Okvetlenül szükséges — mondotta többi közt — hogy a nép nagy többségét alkotó földművelés szintén egy országos szervezetbe tömörüljön. S országosan alkossák meg a földművelők — mondjuk — testvériségét közösenként, s ezek válasszák meg községi földművelői tanácsaikat, amelyek aztán az Országos Földművelői Tanács vezetésével együttműködve az országos földművelői érdekeket s ezzel az egész hazát legyennek hivatva szolgálni. De mi ezt se azzal az önző szándékkal csináljuk, hogy más osztályokat rabigába hajtunk, hanem hogy azok jogos érdekeit is méltányolva és kielégítve hazánkat megcsontságában is lehetőleg erőssé s a nagy világversenyben helytállóvá tehessek. — Hozzá járult a választmány Toldy Zsigmond titkár azon előterjesztéséhez, hogy a gazdák szervezése érdekében közösenként földművelői tanácsokat létesít, melyek hivatva lesznek a földműveléssel foglalkozókat egy táborba tömörítve a közeli képviselő választásoknál a földművelőpárti jelölést támogatni.

— **Szociáldemokrata népgyűlés.** Az osztályharc alapján álló Magyarországi Szociáldemokrata Párt vasárnap e hó 8-án délután 2 órakor Ipolyvárosban a főgimnázium tornaterében a helyi pártszervezet megalakítása céljából szervezkedő népgyűlést tart. A népgyűlés szónokai központi kiküldöttek lesznek. A végrehajtóbizottság a népgyűlésre felragasztok hív meg mindenkit, kinek hazánk szociális kiépítése szíven fekszik és a párthoz csatlakozni óhajt

— **Az Iparos Kör Szilveszterestéje.** Az Iparos Kör választmánya és vigalmi bizottsága e hó 4-én Gálosi Dalma igazgató elnöklése mellett ülést tartott, melyen elhatározták, hogy Szilveszterestén egy kabaret rendeznek.

— **A nemzetiségi nyelv az iskolákban.** Lovászy Márton vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki az állami elemi iskolai oktatás nyelve ügyében. E rendelet úgy intézkedik, hogy azokban az állami elemi iskolákban, ahol valamely nemzetiséghez tartozó tanulók vannak többségben, ott az illető nemzet nyelve az oktatási nyelv, még pedig minden tantárgyban. A kisebbség nyelvét mint kiegészítő nyelvet használják. Az összes magyar tanulóknak középiskolában rendszeres tantervként kell tanítani az illető vidék nyelvét. E rendelkezéseket illetékes helyről nyert értesülésünk szerint rövidesen követheti fogja a nemzetiségi nyelvek tanszékének az egyetemeken való felállítását is.

— **Nők az összes főiskolákban.** Juhász Nagy Sándor államtitkár érdekes nyilatkozatot tett arról hogy milyen nagyjelentőségű reformokat fog eleibe léptetni a közoktatásügyi minisztérium. Eszerint a kultuskörmeny elhatározta, hogy nők előtt korlátozottan megnyitja az egyetem valamennyi fakultását, kivéve természetesen a teológiai. Megnyitja előttük a Műegyetemet is. Megszűnik továbbá az a korlátozás, hogy csak a jelesen érett nőhallgatók iratkozhatnak be az egyetemre. Eltörli tehát a kormány a zugyvezett „piros index“ intézményét is.

— **Megszűnt a tisztikaució.** A hadügyminiszter az elmúlt napokban rendeletet bocsátott ki, amelyben véglegesen eltörli a tényleges katonatisztek házasságánál eddig megkövetelt kauciót. Ezentúl tehát a tényleges katonatisztek szabadon köthetnek házasságot. Az a kötelezettség azonban, hogy a házasságot a minisztériumnak és a közigazgatási hatóságoknak be kell jelenteni, ezentúl is fennmarad.

— **A hadikölcsönértékpapírok.** A hadikölcsönpapírok elvesztéről terjedtek el alaplatlan hírek. Jóllehet, minden okos ember tudja, hogy a hadikölcsönpapír mindig ér annyit, mint a bankó, ezért mégis szükséges volna, hogy a pénzügyminiszter megnyugtassa ezirányban a népet. Sok helyütt ugyanis azért támadott meg a lakosság egyes jóra való polgárokat, mert azok hadikölcsönjegyzésre bíztatták s most azt hiszi, hogy a hadikölcsönpapír már nem ér semmit. Ezzel szemben az igazság az, hogy a hadikölcsön kamatait az állam mindig ki fogja fizetni s maga a kötvény is mindig megtartja a maga értékét, mint a papírpénz. Aggodalomra tehát nincs ok.

— **Földművelői Tanács Ipolyvárosban.** Toldy Zsigmond a H. G. E. titkára a földművelői érdekek védelmére hivatott „Földművelői tanács megalakítása céljából“ december 4-re a város háza termébe összehívta Ipolyvárosi gazdák közönségét. Nagyszámúak voltak részt a kiscsajdák, de különösen az asszonyok, kik az élelmezés körüli panaszait adták elő, fő panaszuk az ellátatlanok kenyereinek ehetetlensége volt. A gyűlés elhatározta, hogy felkéri a vármegye alispánját rendelkezék úgy, hogy 90 százalékos kiörlés mellett egységes kenyérliszt állítsassék elő, vagyis az egész gabona egyenlő liszté öröltessék meg, abból se 0-ás, se főzőlisztet ne vegyenek ki. Megválasztotta a gyűlés a tanács tsgjait: Elnök lett Pál István, alelnök: Baráti Ferenc tagok: Baráti Sándorné, Matyó Mária, Kovácsik Istvánné, Baráti Lajos, Elek Ignác, Sági János. Ezután határozatot hoztak, melyet a Hontvármegyei Nemzeti Tanács útján az Országos Nemzeti Tanácshoz kívánnak juttatni. A határozat főbb pontjai: Az ország területének épségben való fentartása. A belső béke biztosítása. A hadinyereségek erős megadóztatása a létminimum adomen-tessége és a progresszív adózás. A közlelmezés biztosítására minden intézkedés meg-fétéle, ezért az elmaradt őszi vetések pótlás-ára szükséges vetőmag kellő időben bocsájtassék rendelkezésre, a sertéshizlalás és az állatforgalom ne korlátoztassék. A megbizható és eddig is mezőgazdasággal foglalkozó, de tulajdon földdel nem bíró földművelőknek elsősorban a volt frontkatonák-nak kedvező feltételek mellett adassék föld és a föld megműveléséhez szükséges felsze-relés. A hadi özvegyeknek megfelelő nyug-

díj. A 20 négyzetölön való dohánytermelés megengedése. A kisüstön való szeszfőzés visszaállítása. A terményekben a szabadfor-galom visszaállítása. Terményeink kivitelére szükséges tengeri kikötő.

Mozgóképszínház Ipolyvárosban.

Szombaton este 8 órakor
vasárnap délután 4 és este 8 órakor

NANKE NYARAL

vigjáték

NEVELŐNŐ KERESTETIK

vigjáték

HOFFMANN MESÉI

nagy filmoperett 4 felvonásban



Jövő héten

ÉJFÉLI PÁRBAJ

hűvös dráma.

— **A bab, borsó, lencse szabad forgalma.** Az 1918. évi termésből való bab, borsó, lencse és takarmányborsót a magyar minisztérium 1918. nov. 28-tól feloldotta a zár alól, de a megállapított maximális árak továbbra is érvényben maradnak. Az ország területén belül tehát mindenki vehet, eladhat és bárhová elszállíthat ilyen anélkül, hogy ahhoz valamelyes engedélyre vo na szükség.

— **A falu szerepe közhatalomban.** Mennél inkább távolodunk a forradalom romboló napjaitól s készülnek az ujjaépítés rendszeres munkájára, annál inkább nyomul előtérbe annak a szüksége, hogy e munkának irányításában és végrehajtásában nemcsak részesevadjek, hanem számarányának és erkölcsi súlyának megfelelően domináló szerephez jusson a falu népe. A népuralom ugyanis nem azt jelenti, hogy a nagy tömegekhez tartozó egyes csoportok értékes mozgalmuk sikere és bizonyos helyzetelőnyök folytán uralkodó állást foglaljanak el az egyetemes társadalom vezetésében, hanem hogy a társadalom politikai arculatában igazságosan jusson kifejezésre az az össze-tétel, mely a nemzet egészét alkotja. A hatalom megosztása tekintetében gondolnunk kell a falu népére. Arra az osztályra, mely a vértelen forradalom bevezető nagy hábo-rus időszakában patakokban ontotta véré-t, arra az osztályra, mely zöme a népnek, két-harmada az ország lakosságának s utolsó tartalékserege annak a természetes törekvés-nek, hogy állami életünkben a magyarság megtalálja nemzeti életének lehetőségét. A természetes vezetők és a közszereplésre alkalmas kiscsajdák, tanítók, lelkészek, akik érzik az erzelmi közösséget szűkebb hazá-juk népével, lépjenek elő szervezési készség-ükkel s kössék kévökbe a szerte hulló gyönyörű kalászokat.

— **Tolvaj cselédleány.** T. K. hegybányai iroda-tiszt, a cseh betöréstől való félelmében, háza ezüst értékű tárgyait a kertjében elásta. A cseléd látta az értékű tárgyak elrejtését s harmadnapra az ezüstnemű elűnt. A hegybányai nemzetőrség M. J. selmecebá-nyai lakosnak felsőórónai lakásán hazkutatót tartott, ahol az ellopott, mintegy 5000 K értékű tárgyakat, kevés kivétellel megtalálta. A cseléd M. J. mostoha-atyjával együtt követte el a lopást. A tetteseket azonnal átadták a selmecebányai járásbírósnak.

— **Muszáj nevetni!** „Ujvári telefonál“ a címe annak a legújabb ketoldalú trefás hang-lemeznek, melyet Ujvári Károly adott elő. Ezen a hanglemezen a kitűnő komikus fő-ülmulta önmagát, olyant nyugított, amely e lemezhez fűzött óriási várakozást teljes mér-tekben igazolja, szóval a legjobb hanglemez-produkciót. A lemez pénzért nem kapható, csupán 6 db lejátszott öreg lemezzel szál-itja Wágner „Hangszerkirály“ Budapest, Jó-zsef-körút 15.

M i n d e n k i

kivétel nélkül

megkapja

AZ UJSÁG szenzációs naptárát az 1919-ik évre

dijtalanul,

aki AZ UJSÁG-ra, ha csak egy hónapra is előfizet 1919 január hó 1-től kezdődőleg

Érdekében

van tehát, hogy

gyorsan

adja postára az előfizetési összeget, mert a kiadóhivatal csak ebben az esetben külnketi meg, azvnnal A Z U J S Á G szenzációs

AJÁNDÉKÁT:

AZ UJSÁG több mint 300 oldalra terjedő Naptárát, mely könyvvarusi forgalomban egvál talán nem kapható.

Az Ujság előfizetési ára:

Egész évre K 82.—

Félévre K 44.—

Negyedévre K 22.—

Egy hónapra K 7.80

Megrendelő cím:

„AZ U J S Á G“ kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.Egegi tanítónál egy zongora
hatszáz koronaért eladó.
Kezdőknek igen alkalmas.Modern levélpapír és névjegyek
nagy választékban és jutányosan kaphatók

Neumann papirkereskedésében.

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelőség mellett készít elő a

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 34.
Telefon 32-40.

—Képes- és meséskönyvek,—

— ifjusági iratok, —

valamint a legujabb irodalmi termékek

Hölgyek Naptára és Kincses Kalendárium

1919. évre stb. kaphatók

NEUMANN JAKABNÁL
IPOLYSÁGON.**Gépüzemű-asztalosműhely.**

Négy éves katonai szolgálatom után, gépüzemre berendezett asztalos-műhelyemet ismét megnyitottam.

Elvállalok mindennemű asztalosmunkát, ugyszintén puhafából készült bútormunkát.

Megrendeléseket a vasut mellett levő műhelyemben veszek fel.

Szives megrendelőimet szolid és pontos kiszolgálásról előre is biztosíthatom.

Orbán. Mihály
asztalos mester.

2-2

Muszáj nevetni!**„UJVÁRI TELEFONÁL“**

a címe annak a legujabb kétoldalu, tréfas hanglemezzel, melyet Ujvári Károly adott em. Ezen a hanglemezen a

kitűnő komikus

főülmulta önmagát, oival nyújtott, amely e lemezhez fűzött oriasi várakozást teljes mértékben igazolja, szóval

a legjobb hanglemez-

produkción. — E lemez pénzért nem kapható, csupán 6 darab lejátszott lemez elenében, kizárólagos joggal

W A G N E R

„Hangszernagyáruháznál“

Budapest, József-körut 15. Fiók: IX., Ráday-u. 18.

A „Favorit“ hanglemezgyár főraktára.

Beszélőgépek 200 koronától 1000 koronáig.
Dalszöveges lemezjegyzék és árjegyzék ingyen!**Hirdetéseket és reklámokat**
jutányosan közöl a kiadóhivatal.